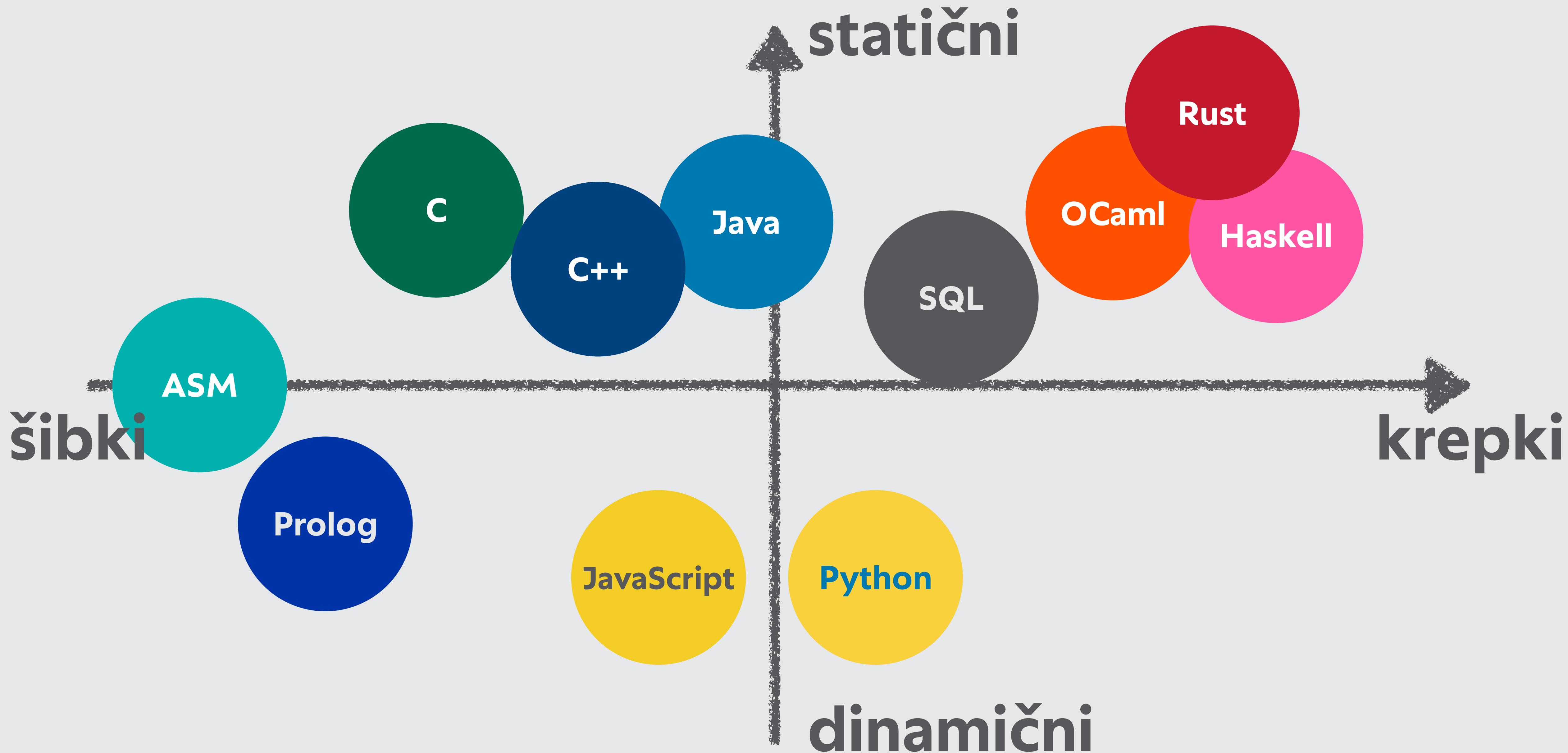

Abstrakcija

prejšnjič...

Različni sistemi tipov služijo različnim namenom

Tipe lahko jezik preveri ali izpelje

Java

```
public static <A, B> List<B> map(List<A> lst, Function<A, B> f) {  
    ...  
}
```

OCaml

```
let rec map f = function  
| [] -> []  
| hd :: tl -> f hd :: map f tl  
  
val map : ('a -> 'b) -> 'a list -> 'b list
```

Hindley-Milnerjev algoritem poteka v dveh fazah

$$\lambda f.f(f\ 0)$$

1. nastavimo
tip & enačbe

$$\begin{aligned}\alpha &= \gamma \rightarrow \beta \\ \gamma &= \text{int} \\ \gamma &= \beta\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\alpha &\mapsto (\text{int} \rightarrow \text{int}) \\ \beta &\mapsto \text{int} \\ \gamma &\mapsto \text{int}\end{aligned}$$

vstavimo rešitev v tip

$(\text{int} \rightarrow \text{int}) \rightarrow \text{int}$

2. rešimo
enačbe

Roger Hindley, 1939–

Robin Milner, 1934–2010

$$\lambda pfx.\ \text{if}\ px\ \text{then}\ fx\ \text{else}\ x$$

$\lambda x . x x$

$$f = \lambda n.$$

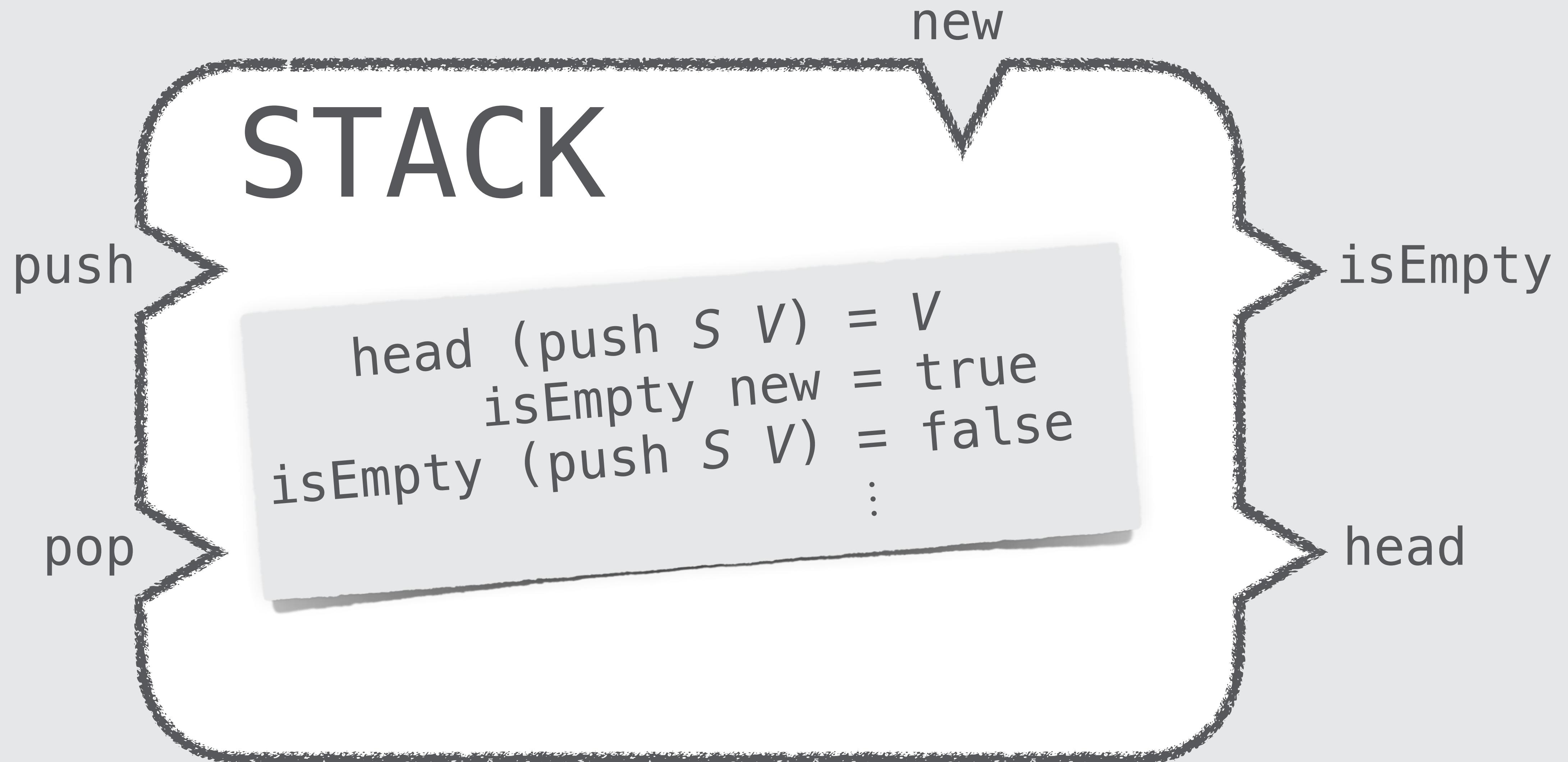
if $n = 0$ then 1

else $n * f(n - 1)$

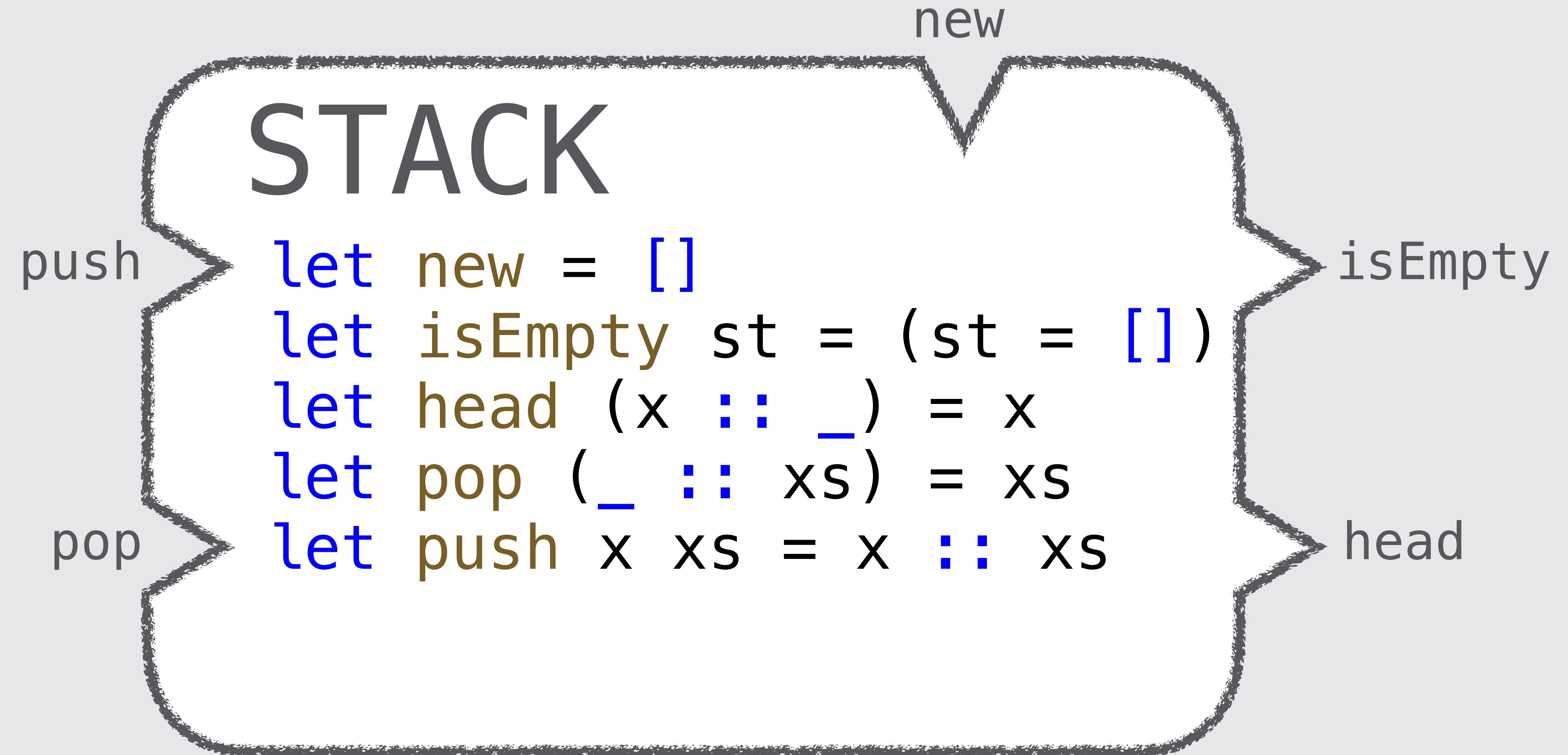
**izpeljava tipov v jeziku
pohy**

Specifikacije & implementacija

Specifikacija opisuje zahteve po delovanju

Implementacija je izdelek, ki zadošča specifikaciji

Tudi **matematične strukture** imajo specifikacijo in implementacije

specifikacija

množica G

enota $e : G$

inverz $\square^{-1} : G \rightarrow G$

množenje $\square \bullet \square : G \times G \rightarrow G$

signatura

aksiomi

$$x \bullet (y \bullet z) = (x \bullet y) \bullet z$$

$$x \bullet e = e \bullet x = x$$

$$x \bullet x^{-1} = x^{-1} \bullet x = e$$

implementacije

$$G = \mathbb{Z}$$

$$e = 0$$

$$n^{-1} = -n$$

$$m \bullet n = m + n$$

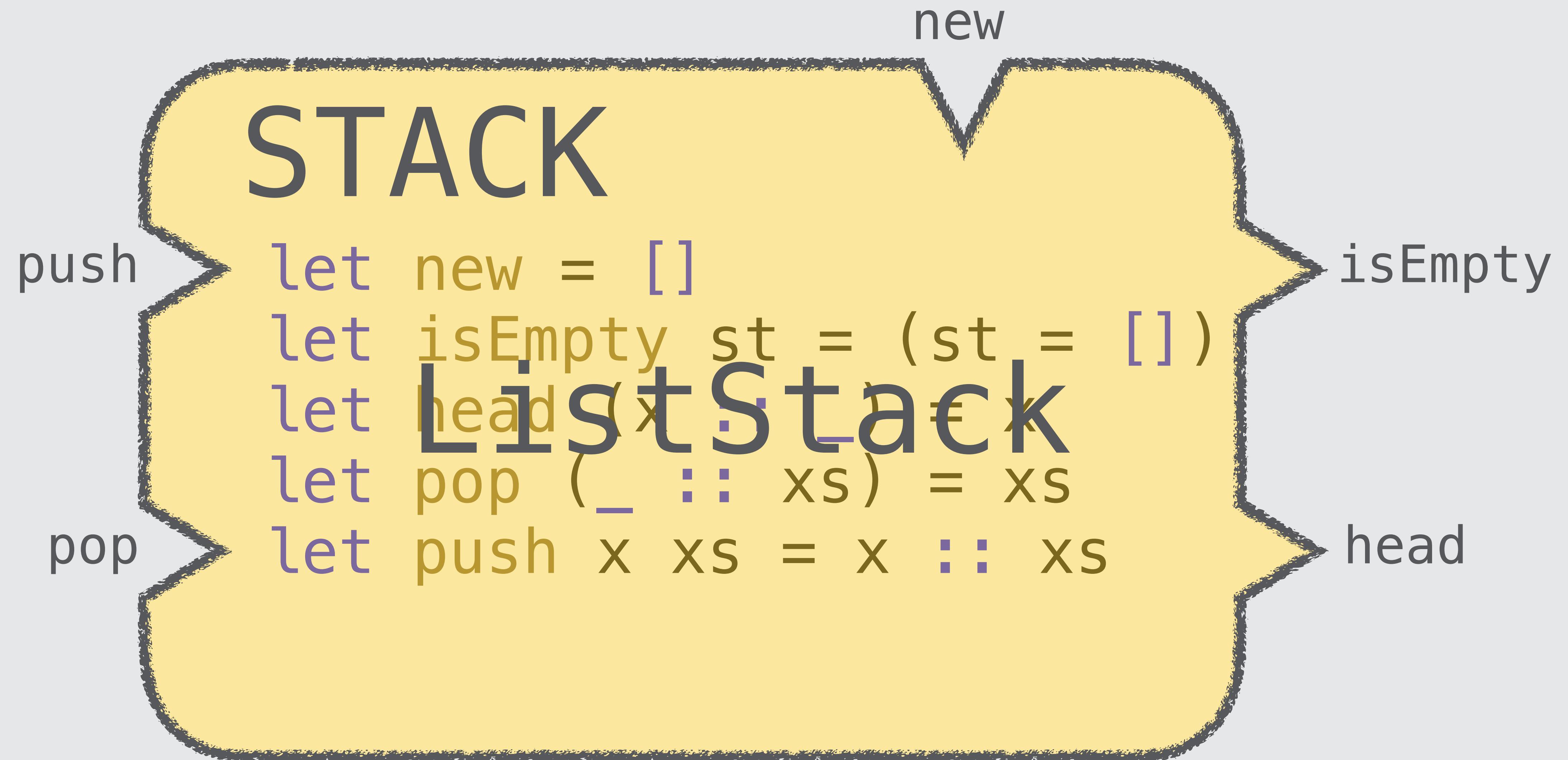
$$G = \mathbb{R}^+$$

$$e = 1$$

$$x^{-1} = 1/x$$

$$x \bullet y = xy$$

Abstraktna implementacija skriva svoje podrobnosti

Prednosti abstraktnih implementacij

varnost

- robustnost
- zagotavljanje invariant

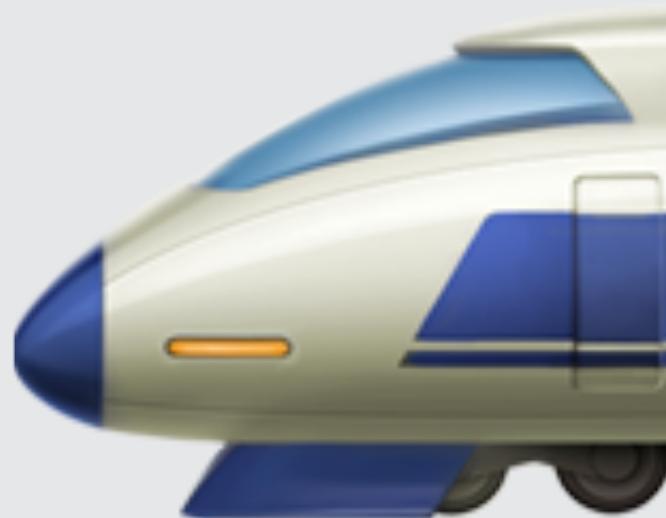
lažji razvoj

- hkratno delo
- delitev odgovornosti

hitrost

- ločeno prevajanje
- lažje optimizacije

preglednost

- skrivanje detajlov
- organizacija kode

Jeziki specifikacijam in implementacijam nudijo **različno podporo**

specifikacija implementacija abstrakcija

Java

vmesniki

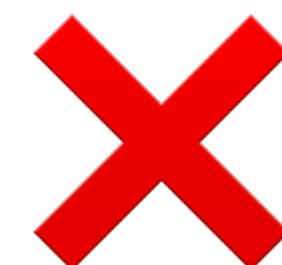
razredi

private
public
protected

C

*.h

*.c

Python

*.py

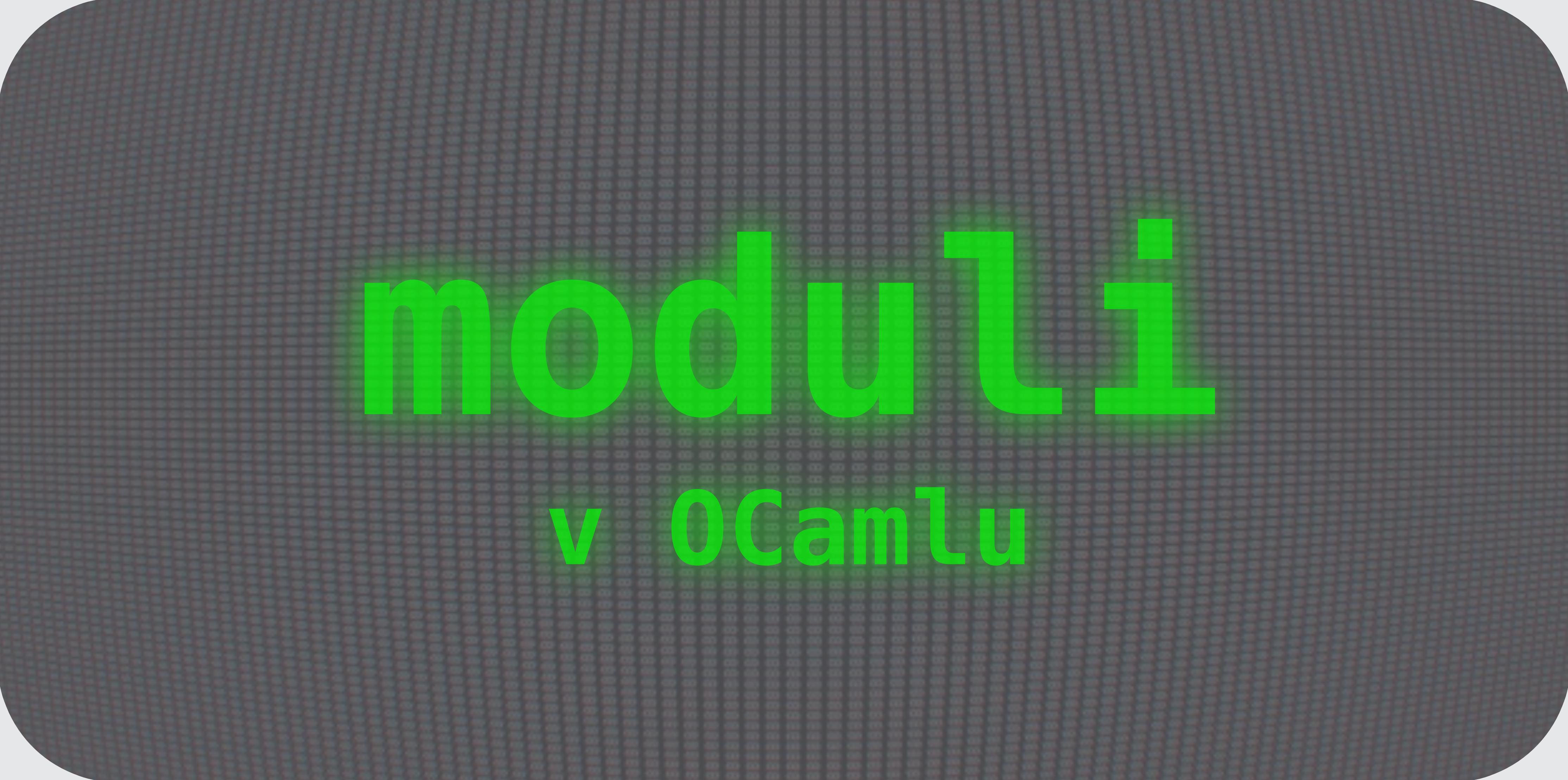
_ime_metode 😊

OCaml

signature
*.mli

moduli
*.ml

modul
vocam

Generično programiranje

Dve abstraktni implementaciji iste specifikacije sta **zamenljivi**

DFS

ListStack

ArrayStack

V Javi generično programiranje dosežemo z **omejenimi generiki**

```
public class DFS<S extends Stack> {  
    ...  
}
```

funktörji
vocabu

Projekt **MirageOS** s pomočjo funkторjev zgradi t.i. *unikernel*

prihodnjič...

S Hornovimi formulami bomo izražali računske probleme

$$\forall n . \text{vsota}(n, Z, n)$$

$$\forall k, m, n . \text{vsota}(k, m, n) \Rightarrow \text{vsota}(k, S(m), S(n))$$

$$\exists^? n . \text{vsota}(S(Z), S(Z), n)$$

$$\exists^? n . \text{vsota}(S(Z), n, S(S(Z)))$$

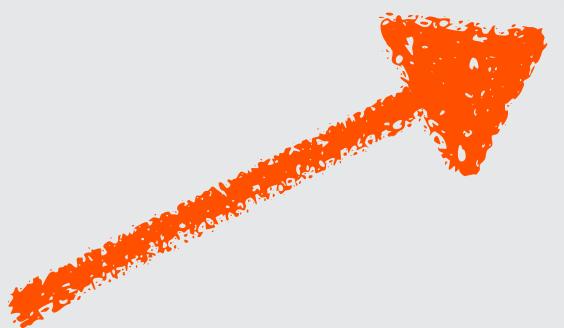
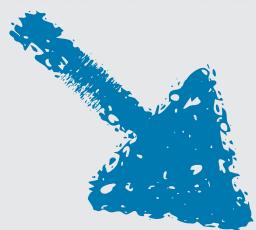
Logične naloge bomo reševali z **združevanjem**

$$\forall n . \text{vsota}(n, Z, n)$$

$$\forall k, m, n . \text{vsota}(k, m, n) \Rightarrow \text{vsota}(k, S(m), S(n))$$

$$\text{vsota}(S(Z), n, S(S(Z)))$$

$$n' = Z$$

$$n = S(n') \wedge \text{vsota}(S(Z), n', S(Z))$$

Začeli bomo spoznavati Prolog

```
vsota(X, z, X).  
vsota(X, s(Y), s(Z)) :-  
    vsota(X, Y, Z).  
  
?- vsota(s(z), s(z), N).  
N = s(s(z)).  
  
?- vsota(s(z), N, s(s(z))).  
N = s(z).
```

